

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/0602 van 16 februari 2016
in de zaak RvVb/1415/0515/A/0495

In zake:

1. de heer **Herman DRUYTS**
2. mevrouw **Agnes HERMANS**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat August DESMEDT
kantoor houdende te 2000 Antwerpen, Amerikalei 122/bus 14
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **deputatie** van de provincieraad van **ANTWERPEN**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Reiner TIJS
kantoor houdende te 2000 Antwerpen, Nassaustraat 37-41
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

belanghebbende partij:

de heer **Raf LEEMANS**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Koen VAN WYNSBERGE
kantoor houdende te 9860 Oosterzele, aan de Kwaadbeek 47a
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 29 april 2015, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 5 maart 2015.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Rijkevorsel van 11 oktober 2012 verworpen.

De deputatie heeft aan de belanghebbende partij, onder voorwaarde, een stedenbouwkundige vergunning verleend voor de uitbreiding van een materiaalloods, de bouw van 4 gelijke kuikenstallen, de plaatsing van 1 graansilo en voedersilo's, de aanleg van verharding en de aanplanting van groenstroken.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 2310 Rijkevorsel, Keirschot 7 en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie A, nummers 697B, 696, 701G, 693B, 692N, 701H, 694B en 692L.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

Met een beschikking van 7 augustus 2015 stelt de voorzitter van de Raad vast dat het beroep op het eerste gezicht alleen korte debatten vereist. De behandeling van de zaak is toegewezen aan de eerste kamer.

De procespartijen hebben een nota met opmerkingen ingediend.

De procespartijen zijn opgeroepen voor korte debatten op 15 september 2015.

Advocaat Bart VERBELEN, die loco advocaat August DESMEDT verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Sanne SCHEPENS, die loco advocaat Reiner TIJS verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Koen VAN WYNSBERGE, die, als zijn raadsman, samen met de heer Raf LEEMANS, belanghebbende partij, verschijnt, zijn gehoord.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO, het DBRC-decreet en het Procedurebesluit hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals van toepassing op het ogenblik van het instellen van de vordering.

III. FEITEN

1.

Op 18 juni 2012 dient de belanghebbende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Rijkevorsel een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor de uitbreiding van een materiaalloods, de bouw van 4 gelijke kuikenstallen, de plaatsing van 1 graansilo en voedersilo's, de aanleg van verharding en de aanplanting van groenstroken.

De aanvraag heeft betrekking op de uitbreiding van een bestaand, door de belanghebbende partij uitgebaat vleeskippenbedrijf.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 september 1977 vastgesteld gewestplan 'Turnhout' gelegen in agrarisch gebied.

De percelen zijn niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch in een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling, adviseert gunstig op 26 juli 2012.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Rijkevorsel verleent op 11 oktober 2012, onder voorwaarden, aan de belanghebbende partij een stedenbouwkundige vergunning voor de uitbreiding van een materiaalloods, de bouw van 4 gelijke kuikenstallen, de plaatsing van 1 graansilo en voedersilo's, de aanleg van verharding en de aanplanting van groenstroken.

De verwerende partij verleent op 25 oktober 2012 de milieuvergunning.

De verzoekende partijen tekenen tegen de stedenbouwkundige vergunning van 11 oktober 2012 op 19 november 2012 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 8 november 2012 dit administratief beroep in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 14 januari 2013 beslist de verwerende partij op 24 januari 2013 het administratief beroep in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Tegen deze beslissing stelt de verzoekende partij een beroep tot vernietiging ervan in bij de Raad. Bij arrest met nummer A/2013/0376 van 2 juli 2013 verklaart de Raad het beroep onontvankelijk bij gebrek aan voorwerp, wegens intrekking door de verwerende partij, op 28 februari 2013, van haar beslissing van 24 januari 2013.

Met hetzelfde besluit van 28 februari 2013 (tot intrekking van haar beslissing van 24 januari 2013) beslist de verwerende partij het administratief beroep niet in te willigen en onder voorwaarde een stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

Bij arrest met nummer A/2014/0754 van 4 november 2014 vernietigt de Raad de beslissing van de verwerende partij van 28 februari 2013.

2.

Na een nieuw verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar van 15 januari 2015 en de hoorzitting van 20 januari 2015 beslist de verwerende partij op 5 maart 2015 het administratief beroep niet in te willigen en onder voorwaarde een stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. AMBTSHALVE ONDERZOEK IN HET KADER VAN DE Vereenvoudigde Procedure

De voorzitter van de Raad stelt in voormelde beschikking van 7 augustus 2015 vast:

- dat de Raad de beslissing van de verwerende partij van 28 februari 2013 bij arrest van 4 november 2014 met rolnummer A/2014/0754 vernietigt en aan de verwerende partij de injunctie oplegt binnen drie maanden vanaf de betekening van dat arrest een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep;
- dat voormeld arrest van de Raad met een aangetekende brief van 7 november 2014 betekend is aan de verwerende partij;
- dat de verwerende partij de bestreden beslissing op 5 maart 2015 genomen heeft en dat de bij injunctie opgelegde termijn om een nieuwe beslissing te nemen, overschreden is;

- dat de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, in het arrest met nr. 230.559 van 17 maart 2015 oordeelt dat de door de Raad voor Vergunningsbetwistingen bij injunctie opgelegde beslissingstermijnen moeten worden beschouwd als vervaltermijnen;
- dat de verwerende partij, op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing op het eerste gezicht niet meer bevoegd was de bestreden beslissing te nemen, zodat het lijkt dat de verwerende partij haar bevoegdheid overschreden heeft bij het nemen van de bestreden beslissing, die daardoor dan onwettig is;
- dat deze onwettigheid er toe kan leiden dat de Raad de bestreden beslissing te vernietigen, onder meer omwille van de rechtszekerheid en de duidelijkheid in het rechtsverkeer.

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen stellen dat de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, met het arrest met nr. 230.559 van 17 maart 2015 een essentieel beginsel van behoorlijk bestuur bevestigt, zodat het er niet toe doet dat de bestreden beslissing voordien, op 5 maart 2015, genomen is.

Het in voormelde beschikking van de voorzitter van de Raad van 7 augustus 2015 opgeworpen probleem is, volgens de verzoekende partijen, des te prangender nu hun vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing onder meer steunt op een schending van het rechtszekerheidsbeginsel.

2.

De verwerende partij antwoordt hierop dat het standpunt van de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, van recentere datum is dan de bestreden beslissing en dat niet kan worden volgehouden dat de injunctietermijn een vervaltermijn is die aanleiding geeft tot bevoegdheidsverlies.

De verwerende partij wijst op haar 'gerechtvaardigd vertrouwen', op het ogenblik van het nemen van de (bestreden) herstelbeslissing, in de rechtspraak van dat ogenblik en beklemtoont dat de regelgeving de sanctie van verval niet voorschrijft. Als gevolg van het nieuw standpunt van de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, dat de 'scheiding der machten' negeert, ontstaat er, volgens de verwerende partij, een carrousel van procedures en rechtsonzekerheden.

Het nieuw standpunt van de Raad van State betekent volgens de verwerende partij immers dat er inmiddels ook een stilzwijgende afwijzende beslissing is die, omwille van de onvoldoende motivering ervan, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen kan vernietigd worden, hetgeen dan weer in strijd lijkt met het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen met nummer A/2012/0425 van 22 oktober 2012, waarin is geoordeeld dat de stilzwijgende beslissing van een deputatie in de plaats gekomen is van de eerdere beslissing van het college van burgemeester en schepenen.

De verwerende partij hoopt dan ook op een terugkeer naar de vroegere rechtspraak, dit in afwachting van een eventueel decretaal ingrijpen dat, voor zover dat nodig is, bijkomende duidelijkheid schept.

3.

De belanghebbende partij voegt hier aan toe dat de decreetgever, die rechtsherstel wil, helemaal niet het standpunt van de Raad van State deelt.

Artikelen 37 en 38 van het DBRC-decreet bepalen, volgens de belanghebbende partij, immers dat de verwerende partij nog steeds een nieuwe beslissing kan nemen, en zelfs dat er aan de overschrijding van de beslissingstermijn een dwangsom gekoppeld kan worden, die verbeurd wordt bij het uitblijven van een beslissing van de verwerende partij.

Het rechtsherstel wordt volgens de belanghebbende partij onmogelijk door aan de verwerende partij de bevoegdheid te ontnemen het rechtsherstel te laten gebeuren en aan de verwerende partij, bij overschrijding van de termijn, elke beslissingsbevoegdheid te ontnemen.

De belanghebbende partij meent dat de ingeroepen problematiek te complex is om met korte debatten te behandelen en vraagt daarom de procedure ten gronde te hervatten, waarbij de procespartijen de gelegenheid krijgen hun verweer met betrekking tot het in korte debatten ingeroepen middel in een debat ten gronde te (kunnen) verduidelijken.

Wanneer de Raad het beroep toch in korte debatten gegrond verklaart, verzoekt de belanghebbende partij om minstens de verwerende partij, met toepassing van artikel 37 DBRC-decreet, te verplichten binnen 3 maanden na het tussen te komen arrest een nieuwe beslissing te nemen, en dat, met toepassing van artikel 38 DBRC-decreet, op straffe van de verbeurte van een dwangsom.

De belanghebbende partij vraagt tevens, omwille van de ernstige benadeling van haar belangen en met toepassing van artikel 36 DBRC-decreet, bij vernietiging van de bestreden beslissing de gevolgen ervan toch verder te laten bestaan tot aan de nieuwe beslissing van de verwerende partij over het administratief beroep van de verzoekende partijen.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 59, §1 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, bepaalt:

“Na registratie van een verzoekschrift kan de voorzitter van het [bestuursrechts]college of de door hem aangewezen bestuursrechter binnen een ordetermijn van dertig dagen na de datum van registratie van het verzoekschrift ambtshalve onderzoeken of:

1° het beroep doelloos is;

2° het beroep klaarblijkelijk onontvankelijk is;

3° het [bestuursrechts]college klaarblijkelijk onbevoegd is om van het beroep kennis te nemen;

4° het beroep alleen korte debatten vereist.”

Uit deze bepaling volgt de bevoegdheid van de Raad om ambtshalve te onderzoeken of een beroep doelloos of klaarblijkelijk onontvankelijk is, of dat de Raad klaarblijkelijk onbevoegd is en of het beroep alleen korte debatten vereist.

Een zaak kan met korte debatten worden behandeld wanneer een vernietiging zich opdringt op basis van een middel dat onmiddellijk dermate duidelijk is dat een doorgedreven onderzoek niet noodzakelijk is.

2.

De vraag of de verwerende partij de bestreden beslissing heeft genomen binnen de daarvoor bepaalde vervaltermijn, heeft betrekking op de temporele bevoegdheid van de verwerende partij om de bestreden beslissing te nemen en raakt de openbare orde, zodat de Raad dit ambtshalve onderzoekt.

De Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, heeft zich, als cassatierechter, in het arrest met nr. 230.559 van 17 maart 2015 uitgesproken over de principiële vraag of de termijn, die de Raad aan de vergunningverlenende overheid in een vernietigingsarrest oplegt om een nieuwe beslissing te nemen, al dan niet een vervaltermijn is.

In dat arrest oordeelt de Raad van State als cassatierechter duidelijk dat een in een vernietigingsarrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, met toepassing van het toen geldend artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO, opgelegde termijn om een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep, alleen kan afwijken van de duur van de in het toen geldend 4.7.23, §1, tweede lid VCRO bepaalde vervaltermijn, maar niet van de aard ervan.

Dat de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, in een eerder arrest een ander standpunt heeft ingenomen, doet daar geen afbreuk aan.

3.

De vaststelling dat een vergunningverlenende overheid, na de vernietiging van een vergunningsbeslissing door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, buiten de door de Raad voor Vergunningsbetwistingen in het vernietigingsarrest, op basis van het toen geldend artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO, opgelegde termijn, een nieuwe beslissing heeft genomen over het administratief beroep, moet derhalve tot de conclusie leiden dat deze vergunningverlenende overheid een vervaltermijn heeft overschreden om die beslissing te nemen, waardoor die nieuwe beslissing aangetast is door bevoegdheidsoverschrijding.

Een zaak waarin dit vastgesteld wordt, kan worden beslecht met korte debatten.

4.

De Raad oordeelt dat de verwerende partij de bestreden beslissing genomen heeft buiten de aan de verwerende partij in voormeld vernietigingsarrest opgelegde vervaltermijn.

De Raad kan en moet vaststellen dat de bestreden beslissing aangetast is door bevoegdheidsoverschrijding en op basis van dit ambtshalve middel de bestreden beslissing vernietigen.

De eventuele ‘carrousel aan procedures’ die hierdoor ontstaat, doet daar geen afbreuk aan.

5.

Het ambtshalve middel is gegrond.

VI. TOEPASSING VAN ARTIKEL 37 DBRC-DECREET

Wanneer de door de Raad opgelegde vervaltermijn, waarbinnen de verwerende partij een nieuwe beslissing moest nemen, verstreken is, moet het administratief beroep van de belanghebbende, conform artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO, geacht worden stilzwijgend te zijn afgewezen.

Onverminderd hetgeen bepaald is in artikel 4.7.23, §3, tweede lid VCRO, impliceert het verstrijken van deze termijn, waardoor de bevoegdheid van de verwerende partij zonder meer uitgeput is, dat de verwerende partij geen uitdrukkelijke vergunningsbeslissing meer kon nemen, maar integendeel, conform artikel 4.7.23, §3, eerste lid VCRO, aan de belanghebbende, als indiener van het administratief beroep, een kennisgeving van de stilzwijgende beslissing moest bezorgen.

Dit alles heeft evenzeer als gevolg dat de Raad de verwerende partij niet kan bevelen binnen een welbepaalde termijn een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij. Er is immers, overeenkomstig artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO, een stilzwijgende beslissing waarmee het administratief beroep van de belanghebbende geacht wordt te zijn afgewezen.

Voor zover de verwerende partij tot op heden, conform artikel 4.7.23, §3, eerste lid VCRO, aan de belanghebbende, als indiener van het administratief beroep, geen kennisgeving van de stilzwijgende beslissing bezorgd heeft, is de termijn, waarbinnen men zich bij de Raad in rechte kan verzetten tegen dergelijke stilzwijgende beslissing, nog niet beginnen lopen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE VOORZITTER VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het ambtshalve middel is gegrond.

2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 5 maart 2015, waarbij aan de belanghebbende partij onder voorwaarde een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor de uitbreiding van een materiaalloods, de bouw van 4 gelijke kuikenstallen, de plaatsing van 1 graansilo en voedersilo, de aanleg van verharding en de aanplanting van groenstroken op de percelen gelegen te 2310 Rijkevorsel, Keirschot 7 en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie A, nummers 697B, 696, 701G, 693B, 692N, 701H, 694B en 692L.

3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 350 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 16 februari 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, eerste kamer, samengesteld uit:

Eddy STORMS, voorzitter van de eerste kamer,

met bijstand van

Lieselotte JOPPEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,

Lieselotte JOPPEN

Eddy STORMS